

Lær af elcykelulykker – sådan kører du mere sikkert på elcykel

Havarikommissionen for Vejtrafikulykker har dybde-analyseret 20 alvorlige ulykker med elcykler.

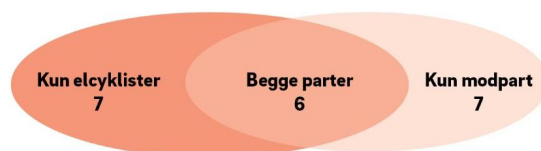
En stor del af el-cyklisterne var ældre, og i den rapport, som kommissionen for nylig har offentliggjort, er der bl.a. en række gode råd til, hvordan ældre kan køre mere sikkert på elcykel.

Fra 2014 til 2018 er antallet af elcykelulykker med personskade mere end tredoblet. Det er især de ældre elcyklister, der kommer til skade. Det skyldes ikke kun, at det især er ældre, der kører på elcykel, men også at ulykkesrisikoen – altså risikoen for alvorlig tilskadekomst eller død i forhold til kørte kilometer – er højere for ældre elcyklister end for unge.

I undersøgelsen var 12 af de 20 elcyklister 65 år eller derover. For nogle af disse ældre cyklister var aldersrelaterede svækkelser som f.eks. stivhed i nakkeledet, dårligere balance, nedsat muskelstyrke og langsommere reaktionsevne med til at forklare, at de handlede uhensigtsmæssigt i trafikken eller havde manøvreproblemer

på cyklen, hvilket medvirkede til ulykken.

Der var bl.a. flere eksempler på ulykker, hvor en ældre cyklist svingede til venstre uden først at orientere sig bagud, eller hvor cyklisten mistede balancen på cyklen og væltede.

Fordeling af parternes bidrag til de 20 ulykker:

Elcyklens egenskaber forværrer de ældres manøvreproblemer

”En elcykel er væsentligt tungere end en almindelig cykel – helt op til 8-12 kg tungere – og den er dermed sværere at holde ved standsning og igangsætning,” forklarer formanden for Havarikommissionen for Vejtrafikulykker, Mette Fynbo. ”Desuden giver nogle elcykler et kraftigt ryk frem ved tilkobling af

elcyklens motor, og nogle har tendens til at forstærke slingren. Disse egenskaber ved elcyklen gjorde det sværere for de ældre i de undersøgte ulykker, f.eks. at standse op for at orientere sig eller at holde balancen ved lav hastighed eller genoprette balancen, hvis de kom i slinger”.

En elcykel er ikke altid en god løsning

“Generelt er det rigtig godt, at elcykler får flere ældre og personer med nedsat fysisk funktionsevne ud at cykle, men hvis der på en almindelig cykel er problemer med fx at holde balancen, så vil en elcykel ikke nødvendigvis hjælpe. Måske snarere tværtimod. En elcykel hjælper med ekstra fremdrift, men kan forstærke problemer

med fx balance,” siger Mette Fynbo.

“Når det er sagt, så kan man komme langt ved at følge nogle enkle adfærråd og vælge en elcykel, der understøtter ens behov - fx en elcykel, som har god stabilitet og centermotor, så den følger cyklistens tråd i pedalerne”, tilføjer hun.

Mette Fynbo

Det kunne ikke konstateres, at høj hastighed på elcykel var et problem

For modparternes vedkommende var problemet især, at de var uopmærksomme og derfor overså el-cyklisterne. Der var ingen tilfælde, hvor de blev overrasket af, at en el-cykelist kørte hurtigere end på almindelig cykel.

De fleste elcyklister kørte enten med lav fart i forbindelse med en svingmanøvre eller med en hastighed svarende til det, de ville have kørt på almindelig cykel.

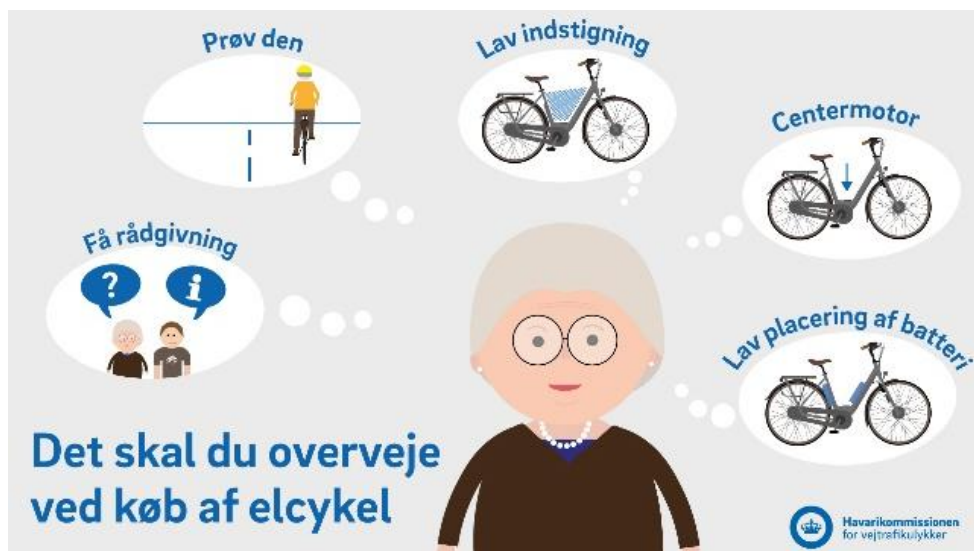
Fotos: Havarikommissionen for Vejtrafikulykker. Fotograf Christoffer Askman.
Tekst: Havarikommissionen for Vejtrafikulykker/SeniorBladet

Gode råd til kørsel på elcykel

- Undersøg, om du kan køre sikkert på en elcykel. Hvis almindelig cykel giver problemer f.eks. med balancen, anbefales det ikke at skifte til elcykel
- Lær elcyklen at kende, inden du kører ud i trafikken
- Start med motoren på laveste assistniveau, så du undgår pludseligt ryk, når du sætter cyklen i gang
- Stands helt op, sæt foden ned og orienter dig grundigt før et venstresving
- Hav altid begge hænder på styret
- Afpas farten efter trafiksituation og evne
- Brug hjelm og vælg tøj i pangfarver
- Placer bagage lavt på cyklen, f.eks. i cykeltasker bagpå

Gode råd til valg af elcykel

- Køb elcyklen et sted, hvor du kan få rådgivning
- Vælg en elcykel, der sætter roligt i gang, og hvor motoren er placeret midt på cyklen (centermotor)
- Vælg en elcykel med lav indstigning, lav vægt, lav placering af batteriet (f.eks. skrå- eller sadelrør) og et stabilt stel.

Fakta om undersøgelsen

- 12 af de 20 elcyklister var 65 år eller derover.
- Af de 8 elcyklister under 65 år var de 5 fysisk svækkede med f.eks. svær overvægt, gigt eller smerter i ryg og knæ.
- Ca. halvdelen af de 20 elcyklister var mænd.
- De fleste elcyklister var erfarne cyklister og havde kørt elcykel i over et år.
- Modparterne var primært personbiler.
- De fleste ulykker skete i kryds og i byzone.
- De fleste elcykler havde frontmotor, batteri under bagagebæreren, navbremse, og det var damestel.
- 8 blev dræbt, 7 kom alvorligt til skade, og 5 kom let/moderat til skade
- 10 brugte hjelm. 9 havde ikke hjelm på ved ulykken. I et tilfælde var hjelmbrug uoplyst. Det var især de ældre over 65 år, som ikke brugte hjelm. I 6 af de 9 tilfælde uden hjelm betød det, at skaderne blev forværret.